

آفات و بیماریهای گیاهی
جلد ۶۰، شماره های ۱ و ۲، بهمن ۱۳۷۱

خواص حشره کشی روغن چند گیاه بومی روی شپشه ذرت
Sitophilus zeamais

Insecticidal properties of certain indigenous plant oils against *Sitophilus zeamais*

اولوسولا او. اودمی
دپارتمان بیولوژی دانشگاه فدرال تکنولوژی آکورنیجیریه

چکیده

سمیت روغن های چهار گیاه از نیجریه بنامهای *Honodora tenuifolia*, Benth و *Petiveria alliacea* L. و *Cymbopogon citratus* L. و *Lippia adoensis* Hoschst. روی شپشه ذرت *Sitophilus zeamais* Mots مورد مطالعه قرار گرفت.

دانه های ذرت در طول مدت نگهداری با دزه های ۱/۰، ۵/۰، ۷/۰ و ۱ میلی لیتر از هر روغن مخلوط و در معرض حمله آفت قرار گرفت. نتایج حاصله نشان داد بذور ذرتی که قبل از نگهداری با دز ۱ میلی لیتر روغن گیاه *M. tenuifolia* و *L. adoensis* آغشته شده بودند و شپشه ذرت بالغ روی آنها رها گردیده بود بعد از ۲ ماه انبارداری بیش از ۵۰٪ مرگ و میر در برداشت. در بذوری که با ۱ میلی لیتر روغن گیاه *M. tenuifolia* و *L. adoensis* آغشته شده بودند جمعیت نسل *F₁* و زادآوری بطور معنی داری کاهش یافته بود. ($P < 0.05$) ولی دانه هائی که با روغن *C. citratus* و *P. alliacea* آغشته شده بودند جمعیت نسل *F₁* و زادآوری آنها با شاهد اختلاف معنی داری را نشان نداد.

بطور کلی تاثیر روغن گیاهان مورد آزمایش بر روی شپشه ذرت بصورت زیر بود:

L. adoensis > *M. tenuifolia* > *P. alliacea* > *C. citratus*